

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ (ПВ 02)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

– Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Освітня програма	<i>Економіка бізнес-підприємства,</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/ заочна/дистанційна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>III курс, зимовий семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кредитів (120 год)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік/модульна контрольна робота, індивідуальне семестрове завдання у вигляді реферативної роботи, календарні контролю</i>
Розклад занять	<i>https://schedule.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: д.е.н, доц. Шашина Марина Володимирівна, shashyna.marina@gmail.com Практичні/Семінарські д.е.н., доц. Шашина Марина Володимирівна; shashyna.marina@gmail.com</i>
Розміщення курсу	<i>https://classroom.google.com/c/NjE5NjU4MjIwODQ4?cjc=73hnssj</i>

– Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Мета курсу: обґрунтування завдань державного регулювання економіки; формування стратегії соціально-економічної політики держави; обґрунтування методів впливу держави на соціально-економічні процеси; проведення соціально-економічного прогнозування та програмування економічного і соціального розвитку.

Предметом навчальної дисципліни виступає пояснення суті причинно-наслідкових зв'язків в національному господарстві, й розкриття можливостей суспільства в особі держави впливати на хід економічного розвитку країни.

Вивчення дисципліни дасть студенту змогу:

- аналізувати закономірності та сучасні тенденції регулювання економіки;
- визначати ефективність державного регулювання об'єктів економіки;
- використовувати закономірності розвитку системи державного регулювання економіки щодо підвищення регуляторного впливу держави на розвиток економічної системи.

Програмні результати навчання:: усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави; проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності; вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально- економічних і трудових відносин.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Міждисциплінарні зв'язки наявні з дисциплінами «Національна економіка», «Статистика», «Фінанси», «Податкова система» та «Господарське законодавство».

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи державного регулювання економіки.

Тема 2. Стратегія соціально-економічного розвитку держави.

- Тема 3. Планування та прогнозування в системі державного регулювання.
Тема 4. Державне регулювання структурної політики.
Тема 5. Державна підтримка конкурентного середовища.
Тема 6. Фінансово-податковий механізм державного регулювання економіки.
Тема 7. Кредитно-грошовий та монетарний механізм регулювання економіки.
Тема 8. Державне регулювання регіональної економіки.
Тема 9. Державне регулювання науково-технічної та інноваційної діяльності.
Тема 10. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
Тема 11. Державний механізм реалізації соціальної політики.
Тема 12. Державне регулювання природоохоронної діяльності.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова:

1. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки: навч. посібник. Львів: «Новий Світ – 2000», 2020. 428с.
2. Державне регулювання економіки: навчальний посібник до виконання практичних занять : навчальний посібник для студентів першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 051«Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка бізнес-підприємство» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. М. В. Шашина. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 50 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/52351>
3. Державне регулювання економіки: виконання реферату : навчальний посібник для студентів першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 051«Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка бізнес-підприємство» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: М. В. Шашина. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 50 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/52353>

Допоміжна література та ресурси:

4. Несененко П. П. Теоретичні основи економічної політики : навчальний посібник / П. П. Несененко, О. А. Артеменко, О. Є. Патлатой. К: ФОП Гуляєва В. М., 2019. 306 с.
 5. Пармаклі Д.М. Історія економічних вчень: Навчальний посібник / Д.М. Пармаклі, С.В. Філіппова, Н.А. Добрянська. Одеса, 2018. 113 с. 15.
 6. Стратегія сталого розвитку України на період до 2030 року http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JH6YF00A.html.
- Ресурси:
7. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
 8. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
 9. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

– Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання і форми оцінювання

Викладання та опанування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:

основні методи навчання: лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, індивідуальне завдання у вигляді реферативної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами;

загальні методи навчання: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемно-пошукові, дослідницькі;

спеціальні методи навчання: аналітичні завдання, презентації, дискусія.

Проведення лекцій забезпечує формування теоретичних знань студента у процесі викладу теоретичного матеріалу, розв'язування проблем, ситуацій, завдань практично-прикладного характеру, використання мультимедійних засобів. Опрацювання теоретичних питань на практичних заняттях проводиться у формі дискусії за темами визначеними в навчальному плані. Окрім того, на практичних заняттях студенти розв'язують задачі, ситуаційні вправи, які надають розуміння формування механізму державного регулювання, ефективності прийняття управлінських рішень суб'єктами державного регулювання, витратності процесу державного регулювання, застосування інструментів регулювання відповідно наявної економічної ситуації в країні.

Для покращення засвоєння матеріалу слід практикувати: експрес-опитування, тестування, заслуховування доповідей та їх обговорення, аналітичні огляди.

Набуття студентом проблемно-орієнтованого мислення, а також вміння розробляти та приймати рішення є тими чинниками, що забезпечують уміння формування сценаріїв регуляторного впливу із позиції суб'єктів державного регулювання.

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку.

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 36 годин лекцій та 18 годин практичних занять, модульний контроль.

Тиждень навчання	Назва тем	Розподіл годин		Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПЗ		
1-2	Тема 1. Теоретичні основи державного регулювання економіки	4	2	Л: Теоретичні аспекти державного регулювання (2); Суб'єкти державного регулювання (2). П: Основи державного регулювання.	Н: обговорення, тестове опитування О: індивідуальне
3	Тема 2. Стратегія соціально-економічного розвитку держави.	2		Л: Стратегія соціально-економічного розвитку держави	
4	Тема 3. Планування та прогнозування в системі державного регулювання.	2	2	Л, П: Планування та прогнозування в системі державного регулювання.	Н: обговорення, тестове опитування О: індивідуальне
5	Тема 4. Державне регулювання структурної політики.	2		Л: Державне регулювання структурної політики.	
6	Тема 5. Державна підтримка конкурентного середовища.	2	2	Л: Державна підтримка конкурентного середовища. П: Державне регулювання структури економіки та підтримки конкурентного середовища	Н: обговорення, аналітичне завдання, тестове опитування О: індивідуальне
7-8	Тема 6. Фінансово-податковий механізм державного регулювання економіки.	4	2	Л: Сутність та механізм реалізації фінансової політики державою (2); Податкове регулювання у системі державного регулювання. (2). П: Державне регулювання фінансової сфери	Н: обговорення, аналітичне завдання, тестове опитування О: індивідуальне
9-10	Тема 7. Кредитно-грошовий та монетарний механізм регулювання економіки.	4	2	Л: Механізм та інструменти кредитно-грошового регулювання (2); Монетарна політика та її режими: поточний стан та перспективи (2). П: Інструменти кредитно-грошового та монетарного регулювання	Н: обговорення, аналітичне завдання; тестове опитування О: індивідуальне
11	Тема 8. Державне регулювання регіональної економіки.	2		Л: Державне регулювання регіональної економіки.	
12-13	Тема 9. Державне регулювання науково-технічної та інноваційної діяльності.	4	2	Л: Державне регулювання науково-технічної діяльності (2); Державні інструменти регулювання інноваційної діяльності (2). П: Державне регулювання науково-технічної та інноваційної діяльності.	Н: обговорення, аналітичне завдання, тестове опитування О: індивідуальне
14-15	Тема 10. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	4	2	Л: Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності (2); Платіжний баланс в системі державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (2). П: Державне регулювання зовнішньоекономічної та підприємницької діяльності	Н: обговорення, аналітичне завдання, тестове опитування О: індивідуальне
16-17	Тема 11. Державний механізм реалізації соціальної політики.	4	2	Л: Механізм та моделі реалізації соціальної політики (2); Механізм регулювання оплати праці, доходів та споживання населення (2).	Н: обговорення, аналітичне завдання, тестове опитування

Тиждень навчання	Назва тем	Розподіл годин		Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПЗ		
				П: Державне регулювання соціальної політики	О: індивідуальне
18	Тема 12. Державне регулювання природоохоронної діяльності.	2	2	Л: Державне регулювання природоохоронної діяльності П: Залік	Н: проведення заліку О: індивідуальне
Всього		36	18		

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Теми, які повністю виносяться на самостійне вивчення студентам без наявності лекцій та практичних занять, відсутні. Види самостійної роботи студентів: підготовка до тестування по матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, модульних контрольних робіт, виконання реферату та підготовка до заліку.

Тиждень навчання	Назва тем	Завдання	Обсяг
1-2	Тема 1. Теоретичні основи державного регулювання економіки	Підготовка до практичного заняття, опитування (тестового)	4
3	Тема 2. Стратегія соціально-економічного розвитку держави.	Підготовка до практичного заняття, опитування (тестового)	4
4	Тема 3. Планування та прогнозування в системі державного регулювання.	Підготовка до практичного заняття, опитування (тестового)	4
5	Тема 4. Державне регулювання структурної політики.	Підготовка до практичного заняття	2
6	Тема 5. Державна підтримка конкурентного середовища.	Підготовка до практичного заняття, опитування (тестового)	4
7-8	Тема 6. Фінансово-податковий механізм державного регулювання економіки.	Підготовка до практичного заняття, модульної контрольної роботи	4
9-10	Тема 7. Кредитно-грошовий та монетарний механізм регулювання економіки.	Підготовка до практичного заняття, опитування (тестового)	4
11	Тема 8. Державне регулювання регіональної економіки.	Підготовка до практичного заняття, опитування (тестового)	4
12-13	Тема 9. Державне регулювання науково-технічної та інноваційної діяльності.	Підготовка до практичного заняття, опитування (тестового)	4
14-15	Тема 10. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	Підготовка до практичного заняття, опитування (тестового)	4
16-17	Тема 11. Державний механізм реалізації соціальної політики.	Підготовка до практичного заняття, опитування (тестового)	4
18	Тема 12. Державне регулювання природоохоронної діяльності.	Підготовка до модульної контрольної роботи	4
Реферативна робота		Виконання реферату	10

Тиждень навчання	Назва тем	Завдання	Обсяг
Залік		Підготовка до заліку	6

— Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять. Відвідування лекційних занять та практикумів є вільним, бали за присутність на лекціях та практикумах не додаються, але вагома частина рейтингу студента формується через активну участь на лекціях та виконання і захист реферативної роботи. Тому пропуск лекції та практикуму не дає можливість отримати студенту бали у семестровий рейтинг.

Заохочувальні та штрафні бали. Активність студента на заняттях, його готовність до дискусій та участь в обговоренні навчальних питань може бути оцінена заохочувальними балами на розсуд викладача. Заохочувальні бали студент також може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлено у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо; за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт згідно тематики курсу. Штрафні бали з дисципліни не передбачаються.

Захист індивідуального семестрового завдання передбачено у вигляді стислої доповіді за виконаним завданням, та відповідей на запитання. За форс-мажорних обставин, що зумовили нестачу часу, індивідуальне семестрове завдання зараховується за результатами представленої готової роботи та із урахуванням відповідей на запитання викладача щодо виконаної роботи, поставлених в індивідуальному порядку.

Пропущені контрольні заходи. Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомій життєвій обставині), студенту надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого часу. В разі порушення термінів і невиконання завдань з неповажних причин, студент, який не набрав 40 балів під час семестру, не допускається до складання заліку в основну сесію.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Позааудиторні заняття. В межах вивчення навчальної дисципліни за бажанням студента передбачається участь в олімпіадах, конференціях, форумах, круглих столах тощо.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

1. Рейтинг студента з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за:

- виконання та захист практичних завдань (8 практичних занять);
- виконання модульної контрольної роботи;
- виконання реферативної роботи.

2. Критерії нарахування балів.

2.1. Практичні завдання оцінюються в 5 бали кожний за такими критеріями:

- виконання аналітичного завдання :

за якісне виконання без помилок – 2 бали;

з певними недоліками – 1 бали;

не виконано – 0 балів.

-виконання тестового завдання – 2 бали (практичні завдання містять 10 тестових питань кожна вірна відповідь становить 0,2 бали);

- виконання теоретичного завдання та прийняття участі в його обговоренні – 1 бал.

2.2. Модульна контрольна робота оцінюється в 10 балів за такими критеріями. Відповідно до графіку календарних контролів проводиться 2 модульні контрольні роботи:

– «відмінно» – повна відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 10..8 балів;

– «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75 % потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями – 7..5 балів;

– «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60 % потрібної інформації) та незначні помилки – 4...3 балів;

– «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» > 2 балів.

2.3. Реферат оцінюється із 40 балів за такими критеріями:

1) якість роботи: актуальність обраної теми дослідження, відповідність побудови роботи поставленим цілям і завданням, рівень викладення роботи та її оформлення;

2) якість захисту роботи: уміння стисло, послідовно, чітко викласти сутність і результати, загальний рівень підготовки студента, наочність роздаткового матеріалу, володіння культурою презентації реферату.

Оцінювання якості роботи: 30 балів

- «відмінно» — творчо виконана робота 30-25 балів;
- «добре» – роботу виконано з незначними – 24-19 балів;
- «задовільно» – роботу виконано з певними помилками – 18-12 бали;
- «незадовільно» – роботу не зараховано (завдання не виконане або є грубі помилки) - менше 11 балів.

Захист реферативної роботи: 10 балів.

- вміння стисло та грамотно доносити результати дослідження – максимум 3;
- аргументування та захист поданих гіпотез і результатів – максимум 4;
- культура наукового мовлення – максимум 3.

За кожний тиждень затримки із поданням реферату нараховуються штрафні –2 бали (усього не більше – 8 балів). Наявність позитивної оцінки з реферату є умовою допуску до залікової контрольної роботи.

2.4. Залікова контрольна робота оцінюється із 60 балів. Контрольне завдання цієї роботи складається з трьох запитань з переліку, що наданий у додатку до робочої програми КМ.

Кожне запитання оцінюється з 20 балів за такими критеріями:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд – 20 - 18 балів;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначні неточності) – 17...15 балів;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до «стереотипного» рівня та деякі помилки) – 14...12 балів;
- «незадовільно» – незадовільна відповідь – 0 балів.

3. Умовою позитивної першої атестації є отримання не менше 27 балів, другої атестації – отримання не менше 45 балів за умови зарахування реферату.

4. Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру, за умови зарахування реферату, переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею (п.6). Якщо сума балів менша за 60, але розрахункова робота зарахована, студент виконує залікову контрольну роботу. У цьому разі сума балів за виконання реферату та залікову контрольну роботу переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею п. 6.

5. Студент, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі та балів з реферату.

6. Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок:

Бали	Оцінка
100...95	Відмінно
94...85	Дуже добре
84...75	Добре
74...65	Задовільно
64...60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
не зараховано	Не допущено

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено проф. кафедри економіки і підприємництва, д. е. н., доц. Мариною Шашиною

Ухвалено кафедрою (протокол № 18 від 23.06.2023 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 11 від 30.06.2023 р.)